N°. 98. A°. 1840.

ZATURDAG, den 5den DECEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den 4 December 1840.*

Namens Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, wordt bij deze bekend gemaakt, dat *de Zetting van het BROOD* voor deze maand, bepaald is, als volgt:

Dat een BROOD van *acht* Centen, moet wegen 5 Oncen en 1 Lood.

En dat van *vier* Centen, 2 Oncen en 1½ Lood.

Wordende alzoo alle Broodbakkers gelast, zich daarna te gedragen.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 3 December 1840.*

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: HERMAN LEONARD DE VILLENEUVE, Tweede Luitenant bij het Bataljon Jagers No. 27 in Garnizoen alhier en MARTHA GEORGINA SUSANNA SERRES.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

PARAMARIBO, *den 3 December 1840.*

Door Zijne Excellentie den Heer Schout bij Nacht Gouverneur Generaal, bij Gouvernements-Order van den 2den dezer, No. 230, goedgekeurd zijnde, de Order voor de nieuw aangelegde Post aan de brug over de *Booms Kreek*, — zoo wordt zulks bij deze ter kennisse van de daarbij belanghebbenden gebragt, met informatie:

A. Dat te rekenen van heden, het aan geene Slaven zal veroorloofd zijn, om, hetzij van de Stad komende of naar de Stad gaande, de brug te passeren zonder van een Pas te zijn voorzien, welke zal moeten inhouden: den naam van den Slaaf, de plaats van waar hij is afgezonden, zoo mede die zijner bestemming, en bijaldien hij Goederen bij zich heeft, deze op de Pas zullen moeten worden vermeld.

B. Dat het aan geene Vaartuigen veroorloofd zal zijn, de *Booms Kreek* in te varen, zonder dat er zich een vrijen persoon in hetzelve bevindt, of wel alleen Slaven zijnde, deze van een Pas moeten zijn voorzien, inhoudende: de plaats van waar het Vaartuig is afgezonden, de Goederen die hetzelve aan boord heeft en het getal Slaven die zich in hetzelve bevinden; zullende het echter niet noodig zijn, dat aan Slaven die dagelijks van de Stad, komen of derwaarts gaan tot het doen van boodschappen, telken reize een nieuw Pas wordt gegeven, maar zal zoodanige Pas voor heen en terug voor eene geheele maand kunnen dienen, mits zoodanige Slaven geene Goederen bij zich hebben, als wanneer daarvoor een afzonderlijk bewijs zal moeten gegeven worden.

De Kapitein Adjudant,
F. C. COBLIJN.

Buitenlandsche Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 October.

Van goederhand vernemen wij uit Weenen, dat, kort na de terugkomst van Prins Metternich aldaar, het bevel is uitgevaardigd om verscheiden regementen naar Italie te zenden. Deze maatregel moet uitgelokt zijn door zekere verschijnselen van gisting, welke zich niet alleenlijk in de Romagna, maar ook in andere gedeelten van Italie hebben doen opmerken. Men heeft intusschen de overtuiging, dat aan dezen maatregel vooreerst geen verder staatkundig gewigt behoeft te worden gehecht, en dat zoowel de krachtige handelingen des Oostenrijkschen gouvernements, als der souvereinen van Italie, alle mogelijke pogingen van ettelijke kwaadwilligen, om de bestaande rust op dat schiereiland te storen, gemakkelijk in de kiem zullen weten te stuiten.

— Men heeft dezer dagen te Londen twee proclamatien ontvangen, die door den Gouverneur Hobson, onder dagteekening van den 21sten Mei ll., op Nieuw-Zeeland zijn uitgevaardigd, waarbij die zeeofficier al de eilanden en de geheele uitgestrektheid gronds, welke onder dien algemeene naam begrepen wordt, voor H. M. de Koningin Victoria in bezit neemt, en haar voor Souvereine van dit gedeelte van Australië verklaart. Deze kolonisatie schijnt aanvankelijk een gunstigen loop te nemen.

Dit in bezit nemen van Nieuw-Zeeland door de Engelschen wordt in Frankrijk, van waar in den laatsten tijd volkplanters naar dat gedeelte van Australië zijn afgezonden, met leede oogen aangezien. Te Havre wil men weten, dat Engeland deze inbezitneming onder anderen, tracht te wettigen door zeker met de hoofden der Nieuw-Zeelandsche wilden gesloten koopverdrag van de zuidelijkste der onder den genoemden naam bekende eilanden. De eilanden beslaan eene oppervlakte van omstreeks 5,600 vierkante mijlen, en daar de koop voor 220 ponden sterling of 5,280 franken is aangegaan, komt het bezit van dit land aan engeland op iets minder dan een frank de vierkante mijl te staan.

— De *Gaceta de Madrid*, deelt het volgende mede: De junta van provisioneel bestuur heeft op den 15den September aan de junta's der provincien de volgende mededeeling, gezonden: Overeenkomstig het programma, omschreven in de mededeeling, welke zij de eer heeft gehad u te zenden, en willende een voorbeeld stellen, geschikt om eenen heilzamen schrik te verwekken bij ieder, die de constitutie en de wetten mogt willen verkrachten, heeft den prefect van policie te Madrid gelast de personen van de ministers: Evariste, Perez de Castro, Lorenzo de Arazola, Ramon Santillan, Serafin Marie de Soto, graaf de Cleonard, Augustin Armendarez en Juan de Dios Sotelo, uit hoofde zij der koningin den raad hebben gegeven, om de wet op de ayuntamientos te bekrachtigen, in verzekerde bewaring te nemen, tot dat de cortes, wezenlijke tolken van den algemeenen wil der natie, hen verantwoordelijk stellen, volgens de wet, en opdat deze maatregel niet ijdel zij, wordt u gelast, om, indien een der vornoemde personen zich mogt bevinden in uwe provincie, zorg te dragen, dat zijne gevangenneming plaats hebbe.

— Uit Maints wordt ons gemeld, dat de in Rijnpruisen thuis behoorende manschap der reserve alreeds naar derzelver haardsteden zijn teruggezonden, en dat deze maatregel ook bij de in Rijnpruisen zelf en in Westfalen staande regementen thans reeds ten uitvoer wordt gelegd. Met regt ontwaart men in dezen maatregel een zeker bewijs, dat de bezorgdheid des publieks voor de krijgstoerusting van Frankrijk overdreven is. De geruchten van eene aanstaande vermeerdering der bezetting van Maints en van aanzienlijke approviandering dier bondsvesting beginnen bereids te verflaauwen.

GROOT-BRITTANNIE.

LONDEN, 1 October

Een der dagbladen behelst het volgende: Onder de oorlogswerktuigen, die te Greenwich worden vervaardigd, is er geen zoo vreesselijk als de stoombranders, ten minste naar den *Infernal* te oordeelen, die even ver eenen vuurstraal, als de beste hydraulique pomp eenen watersprong, uitschiet.

Deze branders bestaan uit twee kegelvormige kokers, uit planken in de gedaante van duigen vervaardigd, die door eenen dennenhouten balk van 80 à 90 voet, welke aan hunne zijde is vastgemaakt, zijn verbonden. Op deze soort van vlot plaatst men eene dier stoommachines van 6 tot 15 paardenkracht, die men in menigte voor den prijs van oud ijzer te koop vindt, en voorop een stuk geschut *à la Paixhans*, tot aan den mond geladen.

Dit werktuig is bestemd om des nachts, met alle mogelijke snelheid, tegen de zijde der vijandelijke schepen aan te varen.

De met ijzer beslagen punt van den balk dringt in de kiel door, en de dáárdoor te weeg gebragte schok doet het geschut afgaan, waardoor beneden de waterlijn eene vreesselijke bres wordt geopend, die het vaartuig dadelijk doet zinken.

Het eigenaardige van deze branders is, dat zij, bijaldien zij het schip, waarop zij zijn afgezonden, missen, in regten lijn voortdrijven, en eene stoomboot dezelve op eenen afstand van eene of twee mijlen in open zee weder inhaalt, op nieuw van steenkolen voorziet, en andermaal op de vijandelijke schepen afzendt.

Een honderdtal zoodanige werktuigen zou honderd oorlogsvaartuigen kunnen verwoesten, daar het ontkomen aan dezelve schier onmogelijk is, terwijl de kosten van elken brander niet meer dan ongeveer *f* 4,000 à *f* 5,000 bedragen.

Met zulken eenen brander, zouden twee handel-stoombooten het grootste oorlogschip kunnen vernielen, door hetzelve tusschen haar beiden in te nemen, zorgende, dat zij buiten het bereik van zijn geschut blijven.

Men heeft aan dezelve den naam van *laatste werpschichten* gegeven, doch de zeelieden noemen hen *zee-schietpoelen*, omdat zij bestemd zijn, heen en weder gezonden te worden, even als *schietspoelen*, tot dat zij het vijandelijke vaartuig hebben bereikt,

— Van Liverpool schrijft men, onder dagteekening van 18 September.:

» Engeland geeft der Fransche marine een navolgenswaardig voorbeeld. In 14 dagen tijds heeft het de uitrusting en wapening voltooid van 16 oorlogschepen, ongerekend de stoombooten, die van Spanje komen en voor de dienst van het Oosten

zijn bestemd geworden. Om de manschappen der equipages aan te werven heeft men het zonderlinge middel gebezigd, in den omtrek der bassins duizenden exemplaren in omloop te brengen, waarin de zeevarende, door belofte van geld, zegepralen en goeden sier, bij weinig werk, tot dienstneming werden uitgelokt. De bemanning heeft daardoor plaats gehad, zonder dat het de aandacht der dagbladen heeft getrokken, en thans eerst, nu de schepen zeilvaardig liggen, komt de regering voor hare bedoelingen uit. De admiraliteit heeft de verschillende stoombooten van correspondentie naauwkeurig doen onderzoeken. De *Oriental*, van 42 stukken, is, in twee dagen tijds, gewapend, en met krijgsbehoeften naar Alexandrië vertrokken. Met inbegrip van die, welke op Dublin, Cork, Belfast en Glasgouw varen, zijn hier 36 stoombooten en 15,000 zeelieden, allen in staat, om onverwijld bij de marine in dienst te gaan.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 1 October.

Uit Polen meldt men, dat de plegtige intogt, dien de Keizer van Rusland onlangs te Warschau gehouden heeft, bij gelegenheid der terugkomst van H. M. de Keizerin uit Duitschland en der reis van de bruid des troonopvolgers, daar te lande een zeer gunstigen indruk heeft gemaakt. Sedert den opstand was deze de eerste plegtigheid van dien aard geweest, welke in Polen had plaats gehad, en men wilde daarin een blijk zien, dat Z. M. weder het vorige vertrouwen in zijne poolsche onderdanen wilde stellen en hen op gelijken voet als de Russische behandelen.

— De hertog van Bordeaux, welke dezer dagen te Munchen is aangekomen, bezoekt daar ijverig de merkwaardigheden der stad. Prins Polignac is van zijn landgoed in Beijeren mede te Munchen aangekomen, om den hertog te ontvangen, en heeft denzelven verscheidene voorname Fransche ligitimisten, welke hunne opwachting bij Z. K. H. maakten, voorgesteld.

MENGELWERK.

De twee Krankzinnigen.

Londen, 2 September.

Onlangs had er in het krankzinnigenhuis te Lancaster een zonderling voorval plaats. Zeker edelman uit den omtrek werd, daar hij door eene zinsverbijstering overvallen was, door den magistraat der stad aan eenen dorpsbeambten overgeleverd, om naar het krankzinnigenhuis gevoerd te worden. Men maakte den kranke diets, dat hij eene wandeling zoude doen. Op weg echter had de waanzinnige argwaan opgevat. Men was te laat te Lancaster aangekomen, om den zieke terstond naar de plaats zijner bestemming te brengen, weshalve men in eene herberg zijn' intrek nam. Den anderen morgen stond de krankzinnige zeer vroeg op; of het nu uit nieuwsgierigheid geschiedde, dan wel om eene andere reden, valt moeijelijk te bepalen, intusschen doorsnuffelde hij de zakken des beambten, die nog in diepe rust lag. Hoe groot was zijne verbazing, toen hij in dezelve een bevel der overheid vond, hetwelk zijne opsluiting behelsde! Hij nam het papier, spoedde zich naar het gekkenhuis, liet zich bij den opzigter aandienen, en meldde dezen, dat hij last had, hem eenen ongelukkigen waanzinnige over te leveren, er tevens bijvoegende » ik moet u evenwel » vooraf doen opmerken, dat zijne waanzin» nigheid van eenen zeer bijzonderen aard » is; deze mensch heeft de ongerijmdste » denkbeelden, en het moet u niet ver» wonderen, wanneer hij zegt dat *ik* de » krankzinnige ben, en dat *hij* den last heeft » *mij* te doen opsluiten." — Hierop gaf hij zijn bevelschrift over en verwijderde zich toen, om den waanzinnige te halen.

In de herberg gekomen, maakte hij den beambte wakker, hem verwijtende, dat hij te lang sliep. Men gebruikt het ontbijt en besloot eene wandeling te doen. De beambte greep dezen gelegenheid aan, en nam zijne rigting naar het krankzinnigenhuis, en zijn medgezel, verre van hem hiervan te willen afhouden, uitte veeleer den wensch om het gesticht van binnen te bezigtigen. Dit was hetgeen waarnaar zijn gids ook haakte, die zich reeds geluk wenschte, dat hij in staat was, zich, zoo geheel zonder moeite, van zijne zending te kunnen kwijten. Zij komen aan de poort en worden door den opzigter ontvangen. De beambten tast in zijne zakken en zoekt naar zijne order, verbaasd dezelve niet te vinden; intusschen had zijn medgezel hem reeds aan den opzigter voorgesteld, en hem herinnerd aan hetgeen hij hem des morgens medegedeeld had, zeggende » maak u mees» ter van hem, scheer hem het hoofd, en » trek hem een dwangbuis aan!" Daarop bemagtigden twee mannen zich van den ongelukkigen, die te vergeefs zich tegen dit geweld verzette en beweerde, dat de andere de krankzinnige en hij deszelfs geleider was. Men bekommerde niet om zijn geschreeuw, sleepte hem voort, schoor hem het hoofd kaal, en trok hem het tuchthuis aan. De andere ging nu heen, begaf zich bedaard naar de herberg, betaalde en keerde toen naar Middleton terug, waar men niet weinig verwonderd was, hem weder te zien. Aanvankelijk geloofde men, dat hij zijnen geleider gedood had; maar toen men hem vroeg, wat er van dezen geworden was, antwoordde hij: » Ik heb » hem in het gekkenhuis te Lancaster ge» sloten. Men heeft hem het hoofd kaal » geschoren, en hem het dwangbuis aan» getrokken; hij is zoo waanzinnig, dat men » hem heeft moeten binden!" Inderdaad, de beambte had schier zijn verstand verloren; de slechte behandeling zou hem bijna tot krankzinnigheid gebragt hebben. Eindelijk helderde zich de zaak op, en na eene week ontsloeg men hem. Hij kwam bleek, en meer eenen ontsnapten krankzinnige, dan een gezond verstandig mensch gelijkende in zijn vaderland aan. De kroniek verhaalt niet hoe het verder met den wezenlijk krankzinnigen gegaan zij, of hij opgesloten is geworden, dan of de vreugde over zijne schoone wraak hem zijn verstand weder geschonken heeft!

Een kerkproces wegens Therese en Fanny Elsler.

In Parijs was onlangs een wonderlijk proces voor de balie aanhangig. De heer Evariste de St. Ange verscheen voor de regtbank met eene klagte tegen de stoelenverhuurster der kerk Ste. Lorette. Hij beweerde van deze vrouw de beide kerkstoelen gekocht te hebben, waarop de » hemelsche schoonheden Therese en Fanny Elsler" gezeten hadden; dat hij echter telkens, als hij in de kerk gekomen was, zijne beide duur gekochte stoelen bezet gevonden had; dat hij, hierover verstoord, dit duur aandenken, dezen stoel *d'une beauté » aérienne*" in zijn woonvertrek had willen plaatsen, doch daarin verhinderd was geworden door de stoelen-verhuurster mad. Mabille en den koster. De heer de St. Ange verscheen nu met zijne klagt voor den regter, en eischte de uitlevering zijner stoelen; de klagt evenwel moest afgewezen worden, dewijl de wet verbood, iets uit de kerk te doen wegdragen en te verkoopen. Madame Mabille evenwel beloofde aan den ontroosbare *lion*", om, ofschoon, er een wezenlijke kampstrijd om deze stoelen, tusschen de heeren gevoerd werd, in vervolg van tijd dezelve voor hem open te zullen houden. De heer de St. Ange echter meende zich hierop niet genoegzaam te kunnen verlaten, maar oordeelde het raadzaam voortaan reeds des morgens vroeg zijn' bediende naar de kerk te sturen, die dan zijne plaats zoolang bewaarde tot dat hij zelf zoude komen. Met dit wijs voorstel verliet de heer de St. Ange, onder luid gelach der toehoorders, de geregts-zaal. Hieruit ziet men, van hoeveel belang in onze dagen eene danseres der opera is. Tot zelfs het veroorzaken van kerkprocessen toe.

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, 4 December 1840.

Het ERF, met het daaropstaande GEBOUW, gelegen aan de *Hoogestraat;* aankomende F. J. L. R. VAN ONNA, als Erfgenaam van wijlen THERESIA van MOLL. — *f 575.* — A. D. SANCHES.

ADVERTENTIËN.

(38960) Van Plantaadje *Kent*, worden bij inschrijving te Koop aangeboden:

Negentig vaten Suiker.

De inschrijvings billetten zullen worden aangenomen ter Griffie van het Geregtshof tot Dingsdag den 8sten dezer maand, des voormiddags ten 9 ure, wanneer derzelver opening ten overstaan van Heeren Gecommitteerden tot de Sequestratie zal plaats vinden, en het hoogste bod (mits goedgekeurd) worden aangenomen, onder verpligting van den Kooper, om de voormelde Suiker voor eigene rekening en risico van Plantaadje te laten afhalen en ter Waag te leveren, binnen den tijd van *twee á drie* weken na de toewijzing; kunnende echter tot gerief des Koopers deze Suiker ook op Plantaadje gewogen worden, en door denzelfden Bodem worden afgehaald, die bestemd is ze naar het Moederland te vervoeren.

Het monster is ten huize van den ondergeteekende te bezigtigen.

Paramaribo, den 3 December 1840.

F. G. PICHOT L'ESPINASSE,
Seq. c. s.

(38997) De ondergeteekende Gezagvoerder van het Schoener Kofschip *Henriette*, biedt bij dezen den Heeren Kooplieden deszelfs Bodem aan, ter afhaling en vervoering naar het Moederland van de ingevolge Advertentie op 8 dezer ter verkoop bij inschrijving aangeboden 90 vaten SUIKER van Plantaadje *Kent*.

Paramaribo, den 4 December 1840.

J. C. WILLEMS.

(38980) De ondergeteekende met deszelfs Echtgenoot MARCELLA KING geboren O'REILLY, voornemens zijnde binnen kort deze Kolonie te verlaten, verzoekt alle de genen die iets van hem of van deszelfs Echtgenoot te vorderen hebben, hunne rekeningen ten spoedigsten in te zenden, om na accoord bevinding, betaling te erlangen.

Paramaribo, den 2 December 1840.

PETER ARTHUR KING.

(38967) De VERLOTING van de ondergeteekenden van *eenige GOUDEN ORNAMENTEN &c.*, zal op Donderdag den 17den dezer plaats vinden, ten huize van den Heer Jn. EMANUELS; — de deelhebbers worden ten vriendelijkst verzocht, hunne bewijzen met *betaling* te honoreren.

Paramaribo, den 4 December 1840.

D. J. PINTO.
E. S. SNOEK.

Geabsenteerd:

(38968) Sedert eenige weken, de Negerin *Sophietje;* een ieder wordt gewaarschuwd haar geen *schuilplaats* te verleenen, maar die haar opvangt en bij de ondergeteekende bezorgt, kan het gewone *vanggeld* genieten.

Paramaribo, den 5 December 1840.

M. E. DE LEON,
Wed. FREUBEL.

SOCIETEIT:

DE UITSPANNING.

(38996) VERGADERING ter Ballotage, op Maandag den 7den December 1840, des avonds ten *half acht* uren.

M. L. GOEDE,
Secretaris.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van BOON & Co.